

Asianajotoimisto
OJALA & URPELAINEN OY

MUISTIO

ASIA

Muistio muutoksenhakuasiassa;

Muutoksenhakuasia on vireillä Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa diaarinumerolla 1876/03.04.04.04.10/2022 (1876/2022).

TOIMEKSIANTAJA JA TOIMEKSIANTO

Muhoksen kunta
Muhoksen kunnanhallitus
Asematie 14
91500 Muhos

Kunnanjohtaja Jussi Rämetsä on antanut toimeksiannon 9.1.2023.

TOIMEKSIANTAJA JA MUISTION LAATIJA

Asianajaja Harri Ojala
Asianajotoimisto Ojala & Urpelainen Oy
Pakkahuoneenkatu 15 A 8
90100 Oulu
puh. 0400-591115 / toimisto
puh. 0400-686295 / Harri Ojala
ojala.urpelainen@oulex.fi
harri.ojala@oulex.fi

PÄÄTÖS, JOHON HAETAAN MUUTOSTA

Muutoksenhaun kohteena on Muhoksen kunnanhallituksen päätökset 26.9.2022 § 268 ja 14.11.2022 § 323.

VALITTAJA Maaninka, Rauno

MUISTION RAKENNE

Olen laatinut tämän muistion siten, että oikeudellinen- ja muu arvioni ko. muutoksenhakuasiassa on kirjoitettu perusteluina, joita kunnanhallitus voi tarvittavin osin ottaa huomioon hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa.

...

II PERUSTELUT

2.1. Asian tausta, muutoksenhaussa arvioitavat kysymykset, kunnan lausunto 31.1.2023

1. Rauno Maaninka on nostanut Muhoksen kuntaa ym. vastaan Oulun käräjäoikeudessa kolme kannetta, joita käsitellään asioina L 19/15782, L 19/22639 ja L 20/6190. Riita-asioita on valmisteltu käräjäoikeudessa kirjallisesti ja suullisesti. Muhoksen kunta on vastaajana ko. asioissa. Lisäksi niissä on henkilövastaajia.
2. Kunnanhallitus on päätöksellään 26.9.2022 § 268 käsitellyt Rauno Maaningan tekemän sovintoesityksen em. yksityisoikeudellisissa riita-asioissa. Päätöksen sisältö käy ilmi kunnanhallituksen ao. kokouksen pöytäkirjasta.
3. Maaninka on tehnyt 24.10.2022 päivätyn oikaisuvaatimuksen (liite). Oikaisuvaatimus on kohdistunut em. kunnanhallituksen päätökseen 26.9.2022 § 268.
4. Kunnanhallitus on päätöksellään 14.11.2022 § 323 jättänyt tutkimatta Maaningan oikaisuvaatimuksen päätöksestä tarkemmin ilmenevillä perusteilla.
5. Maaningan muutoksenhakuasiassa on ratkaistava seuraavia kysymyksiä:
  - 1) voiko muutoksenhaun kohteena olevasta päätöksestä valittaa;
  - 2) onko Maaningalla valitusoikeutta kuntalain tai hallintolain nojalla;
  - 3) voiko hallinto-oikeus tutkia päätösten perustuslain mukaisuutta;
  - 4) ovatko kunnanhallituksen päätökset perustuslain tai lain vastaisia;
  - 5) ovatko kunnanhallituksen päätökset syntyneet virheellisessä järjestyksessä;
  - 6) onko asiassa väitettyjä esteellisyyksiä (Syvävirta, asianajaja Ojala);

6. Maaningan valituksen perusteella muutoksenhakuasiassa on keskeisesti kysymys Maaningan Muhoksen kunnalle Oulun käräjäoikeudessa vireillä olevissa riita-asioissa tekemän sovintoesityksen käsittelystä kunnanhallituksessa.
7. Hallinto-oikeudessa on myös arvioitava, onko merkitystä sillä, että Maaninka on oikaisuvaatimuksessaan muuttanut kunnanhallitukselle aiemmin tekemänsä sovintoesityksen sisältöä. Valituksen mukaan asiassa olisi kysymys siitäkin, onko kunnanhallitus toiminut hallintomenettelyn näkökulmasta laillisesti käsitellessään 26.9.2022 Maaningan sovintotarjousta ja 14.11.2022 Maaningan oikaisuvaatimusta ja Maaningan tarkennettua sovintotarjousta.
8. Muhoksen kunnan lausuntoa 31.1.2023 § 33 ei tule jättää tutkimatta (Maaningan vastaselityksessä esittämä vaatimus, vastaselitys s. 2).

2.2. Kunnanhallituksen päätöksestä 26.9.2022 § 323 ei ole voinut hakea muutosta

9. Kuntalain 136 §:n nojalla päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.
10. Kuntalain 136 §:ää koskevien hallituksen esityksen (HE 268/2014 vp. s. 238) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen voisi tehdä vain kunnan viranomaisen lopullisesta päätöksestä. Hallituksen esityksen 136 §:n perustelujen mukaan lopullisia olisivat yleensä päätökset, joilla asia on kunnassa ratkaistu tai jätetty tutkimatta.
11. Päätöksen valituskelpoisuutta koskevan kuntalain 136 §:n nojalla tehtävän arvioinnin kohteena on Muhoksen kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268.
12. Kunnanhallitus on päätöksellään 26.9.2022 § 268 päättänyt yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevissa riita-asioissa kunnalle tehdystä sovintoesityksestä. Kunnanhallituksen päätös on kuntalain 136 §:ssä tarkoitettu asian valmistelua koskeva päätös, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.
13. Kunnanhallituksen päätöksen 26.9.2022 § 268 lopputuloksella ei ole merkitystä arvioitaessa päätöksen luonnetta ja Maaningan valituksen perusteita. Myöskään sillä ei ole merkitystä, että Maaninka on oikaisuvaatimuksessaan muuttanut aiemmin tekemänsä sovintoesityksen materiaalista sisältöä ja että Maaninka väittää oikaisuvaatimuksessaan tehneensä kunnalle uuden sovintoesityksen.
14. Kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268 Maaningan sovintoesityksen hylkäämisestä ja tehdystä vastaesityksestä ei ole kuntalain 136 §:ssä tarkoitettu lopullinen kunnan viranomaisen päätös. Kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268 on oikeudelliselta luonteeltaan lähinnä hallintotoimintaan rinnastuvaa hallintotehtävän hoitamista. Päätös 26.9.2022 § 268 ei sisällä sellaista asian ratkaisua, johon voidaan hakea muutosta kuntalain mukaan ensin oikaisuvaatimuksella ja sitten valituksella (ks. esimerkiksi KHO 9.4.2020/1651).
15. Kunnanhallituksen päätöksellään 14.11.2022 § 323 käsittelemä Maaningan oikaisuvaatimus on kohdistunut kunnanhallituksen päätökseen 26.9.2022 § 268, johon päätöksen luonteen vuoksi ei ole ollut muutoksenhakuoikeutta.

Valituskelvottomaan päätökseen 26.9.2022 § 268 kohdistunut Maaningan oikaisuvaatimus on voitu jättää tutkimatta tai se olisi voitu ainakin hylätä.

16. Maaningalla ei ole ollut oikeutta vaatia päätöksen 26.9.2022 § 268 oikaisua eikä ole nyt oikeutta valittaa siitä. Maaningan valitus tulee jättää tutkimatta.
17. Sen varalta, että hallinto-oikeus tutkii Maaningan valituksen joiltain osin, kunnanhallitus antaa jäljempänä tässä asiakirjassa olevan lausunnon.

2.3. Kysymys valituksen luonteesta kunnallisvalituksena tai hallintovalituksena, valitusoikeus

18. Muhoksen kunnanhallitus katsoo, kuten aiemminkin, että hallinto-oikeuden ei tule tutkia Maaningan valitusta kunnallisvalituksena eikä hallintovalituksena.
19. Kuntalain 137 §:n 1 momentin nojalla oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä kunnan jäsen.
20. Kunnanhallituksen päätöstä 26.9.2022 § 268 ei ole kuntalain 137 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla kohdistettu Maaninkaan, eikä päätös vaikuta hänen oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa välittömästi. Maaninka ei ole Muhoksen kunnan jäsen. Maaningan valitusta ei tule tutkia kunnallisvalituksena.
21. Kunnanhallituksen päätöstä 26.9.2022 § 268 ei ole oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla kohdistettu Maaninkaan, eikä päätös vaikuta välittömästi hänen oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa välittömästi. Kunnanhallituksen päätöstä 26.9.2022 § 268 ei ole pidettävä edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitettuna hallintopäätöksenä. Maaningan valitusta ei tule tutkia myöskään hallintovalituksena.
22. Maaningalla ei ole valitusoikeutta kuntalain eikä hallintolain perusteella.

2.4. Kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268, muutoksenhakukielto, päätöksen toimittaminen

23. Kunnanhallituksen päätöksellä 26.9.2022 § 268 on käsitelty yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevissa riita-asioissa tehty sovintotarjous. Ko. sovintotarjoukseen ja Maaningalle tehtyyn vastasovintotarjoukseen liittyvät seikat eivät kuulu hallintolainkäyttöasiana käsiteltäviksi tai ratkaistaviksi.
24. Kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268 on ollut yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävään ja ratkaistavaan riita-asiaan liittyvä kuntalain 136 §:ssä tarkoitettu asian valmistelua koskeva päätös. Kysymyksessä ei ole ollut hallintopäätös, joka olisi vaikuttanut kenenkään oikeuteen, velvollisuuteen tai etuuteen.
25. Kunnalle tehdyn sovintotarjouksen käsittelyssä ei ole menetelty virheellisesti: kunnanhallitus on ottanut kantaa sille tehtyyn esitykseen, on hylännyt sen ja on tehnyt Maaningalle vastaesityksen.
26. Maaningalle toimitetussa kunnanhallituksen päätöksessä 26.9.2022 § 268 ei ole ilmoitettu, että päätökseen ei voida hakea muutosta. Seikalla ei ole merkitystä. Maaninka on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen toimittaen sen kunnan

kirjaamoon. Muutoksenhakuasia hallinto-oikeuteen on tullut vireille määräajassa.

27. Maaningan valituksen argumenteilla päätöksen tiedoksiannosta ei ole merkitystä Maaningan vaadittua päätöksen oikaisua määräajassa.
28. Maaningalle tehdyn vastasovintoesityksen sisältöön ja voimassaoloaikaan liittyvillä näkökohdilla ei ole merkitystä. Yleisessä tuomioistuimessa vireillä oleviin riita-asioihin liittyvät esitykset, esitysten toimittaminen ja voimassaoloaika eivät tule arvioitaviksi hallintolain säännösten nojalla. Maaningan valituksessa viitatus hallintolain 34 §:n 1 momentti tai 28 §:n 1 momentti eivät sovellu.
29. Kunnanhallituksella ei ole ollut 26.9.2022 ”ratkaisupakkoa” kunnanhallituksen toimintaa koskevien menettelysäännösten vuoksi. Kunnanhallituksen päätöksen 26.9.2022 perustelut ovat riittävät ja selkeät.
30. Asianajaja Ojalan toimivaltuutuksissa ilmoittaa Maaningalle kunnanhallituksen 26.9.2022 tekemästä päätöksestä ja välittää päätetty vastaesitys Maaningalle ei ole ollut eikä ole epäselvyyttä. Asianajaja Ojala on toiminut kunnan asiamiehenä kunnanhallituksen 26.9.2022 tekemän päätöksen mukaisella tavalla. Asian ei pitäisi olla epäselvä myöskään Maaningalle, joka on hoitanut lukuisia asiamiestehtäviä yleisissä tuomioistuimissa ja hallintolainkäyttötuomioistuimissa.
31. Valituksen viittaukset suhteellisuus-, laillisuus- ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteiden loukkaamiseen ovat yleisiä huomautuksia vailla perustetta.
32. Kunnanhallituksen tekemä vastaesitys riita-asioiden sopimisesta on rauennut, koska Maaninka ei ole vastannut siihen asetetussa määräajassa.

2.5. Maaningan oikaisuvaatimuksen käsittely kunnanhallituksen kokouksessa 14.11.2022

33. Kunnanhallitus on 14.11.2022 käsitellyt ja ratkaissut Maaningan oikaisuvaatimuksen. Aiemman 26.9.2022 päätöksen muuttamiselle ei ole ollut aiheetta.

2.6. Kunnan puhe- ja edustus oikeudesta riita-asiaissa, väite esteellisyydestä

34. Rauno Maaninka on nostanut Muhoksen kuntaa ym. vastaan Oulun käräjäoikeudessa kolme kannetta, joita käsitellään asioina L 19/15782, L 19/22639 ja L 20/6190. Riita-asioita on valmisteltu käräjäoikeudessa kirjallisesti ja suullisesti. Suullisia valmisteluistuntoja on siirretty nyt jo useaan kertaan. Muhoksen kunnan ym. vastaajien tavoitteena on ollut ja on käsitellä ko. riita-asiat, jotka ovat olleet vireillä käräjäoikeudessa 3-4 vuotta, mahdollisimman joutuisasti.
35. Kunnanhallitus on päätöksellään 26.9.2022 §:ssä 268 valtuuttanut kunnanjohtajan antamaan valtakirjan kunnan puhevallan käytöstä kunnan puolesta edellä mainituissa Oulun käräjäoikeudessa käsiteltävissä riita-asioissa kunnan eläkkeellä olevalle kunnanjohtajalle Jukka Syvävirralle.

36. Kunnanhallituksella on oikeus päättää valtuutuksen antamisesta kunnan puhevallan käyttämiseksi riita-asiassa, jossa kunta on asianosainen. Valtuutuksesta päättäminen ei ole toimivallan ylittämistä, virheellistä tai lain vastaista.
37. Kunnanhallitus lausuu aiemmin todettua täydentäen seuraavaa:
- 1) Kunnan valtuuttamana voi olla muukin kuin kuntaan virkasuhteessa oleva.
  - 2) Oikeus puhevallan käyttämiseen ei vaadi erityistä oikeudellista perustetta.
  - 3) Jukka Syvävirta ei ole hallintolain nojalla esteellinen käyttämään yleisessä tuomioistuimessa valtuutettuna kunnan puhevaltaa riita-asiassa.
  - 4) Muhoksen kunnan ja Syvävirran välillä ei ole eturistiriitaa ko. asioissa.
38. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus edustaa kuntaa. Kunnanhallitus voi antaa valtuutuksin oikeuden edustaa kuntaa esimerkiksi yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevassa riita-asiassa.
39. Muhoksen kunnan hallintosäännön 23 §:ssä on määrätty Muhoksen kunnanjohtajalle kuuluvasta ratkaisuvallasta, josta ei ole nyt kysymys. Asiassa tulee ottaa huomioon, että hallintosäännöllä ohjataan kuntaa ”kunnan sisällä” (HE 268/2014 vp. s. 167). Vastaselityksessä esitetty ajatus, että kunnanhallituksen ei olisi tarvinnut tehdä asiassa päätöstä (s. 8, kohta 39) on irrelevantti, koska kunnanhallitus on tehnyt päätöksen valtuutuksen antamisesta.
40. Vastoin vastaselityksessä väitettyä kunnanhallituksen päätöstä ei tee lainvastaiseksi se, että valtakirja annetaan kunnan entiselle kunnanjohtajalle, eikä se, että kunnanhallitus on päättänyt ko. riita-asioissa käytettävästä asiamiehestä.
41. Kunnanjohtajan valtuuttaminen päätöksellä 26.9.2022 §:ssä 268 valtuutuksen antamiseen ei ole lain vastaista eikä em. päätökseen sisälly menettelyvirheitä. Tähän viittaa myös valittaja Maaninka vastaselityksensä sivulla 9 kohdassa 48.
42. Kuntalain säännökset tai Muhoksen kunnan hallintosäännön määräykset eivät koske valtuutuksen antamista. Esimerkiksi kuntalain 41 §:n 3 momentti taas koskee kunnanjohtajan toimivaltaa, josta ei ole kysymys.
43. Kuntalain 91 § koskee kunnanvaltuuston toimivallan siirtämistä, josta ei ole tässä asiassa kysymys. Kuntalain 91 § ei sovellu nyt. Kuntalain 91 § on toimivallan siirtämistä koskeva perussäännös *kunnanvaltuustolle kuuluvan ensisijaisen päätösvallan siirtämisestä* muille toimielimille, joilla laissa tarkoitetaan 30 §:ssä määriteltyjä toimielimiä, sekä luottamushenkilölle että viranhaltijalle. Toimivallan siirtäminen tapahtuisi hallintosäännöllä, eikä toimivaltaa voisi siirtää erillisellä *valtuuston* päätöksellä (HE 268/2014 vp. s. 206).
44. Kuntalain 91 §:n 3 momentin toimivallan siirtämistä koskevat rajoitukset koskevat kunnanvaltuuston toimivallan siirtämistä (HE 268/2014 vp. s. 206).
45. Muutoksenhaun kohteena olevalla päätöksellä Muhoksen kunnanhallitus ei ole siirtänyt julkista valtaa asiamiehelle tai entiselle kunnanjohtajalle Syvävirralle vastoin vastaselityksessä (s. 11, kohta 60) esitettyä väitettä.
46. Maaningan perustuslaillisten oikeuksien toteutumisesta Maaningan vireille panemissa riita-asioissa huolehtii tällä hetkellä ko. riita-asioita käsittelevä Oulun käräjäoikeus (vrt. vastaselitys s. 12, kohta 66).

47. Kunnanvaltuuston toimivallan siirtämistä sääntelevä kuntalain 91 § ei koske muutoksenhaun kohteena olevaa päätöksen tarkoittamaa tilannetta, jossa kunnanhallitus on valtuuttanut kunnanjohtajan antamaan valtuutuksen nimetylle henkilölle käräjäoikeudessa olevassa asiassa toimimiseen.
48. Kunnanjohtaja Rämetyllä on ollut oikeus antaa kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti valtuutus nimetylle henkilölle eli Syvävirralle. Maaningan vastaselityksessä sivulla 12 ja 13 kuvatut seikat ovat virheellisiä ja merkityksettömiä.
49. Maaninka mainitsee vastaselityksessään (s. 3, kohta 7), että Syvävirta ja asianaja Ojala ovat olleet kunnan puolesta riita-asioiden L 19/15782 ja L 19/22639 valmisteluistunnossa. Ko. istunnon keskeyttäminen ei ole johtunut Syvävirran tai Ojalan asemasta tai oikeuksista, vaan terveydellisistä syistä.
50. Maaningan vastaselityksessä oleva laajat perustelut (s. 7 alkaen) otsikon ”Muhoksen kunnan puhe- ja edustus-oikeus” jälkeen ovat pääosin virheellisiä ja joka tapauksessa kokonaan muutoksenhakuasiaan vaikuttamattomia.

2.7. Maaningan oikaisuvaatimuksen valmistelu ja lausunnon antaminen, väite esteellisyyksistä

51. Kunnanhallitus on pyytänyt asianajaja Ojalalta arvioita kunnanhallituksen 14.11.2022 § 323 käsittelemissä oikaisuvaatimusasioissa. Ojala ei ole ollut tässä asiassa esteellinen, vaan esteetön laatimaan kunnalle ko. muistiot.
52. Maaninka on tehnyt eräissä aiemmin käsitellyissä hallintolainkäyttöasioissa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa ja lainkäyttöasioissa Oulun käräjäoikeudessa väitteitä Muhoksen kunnan avustajana toimineen asianajaja Harri Ojalan esteellisyydestä nyt valituksessa esitetyllä perusteella eli sillä, että Maaninka on nimennyt asiassa L 19/15782 vastaajaksi myös Harri Ojalan. Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa nämä väitteet on aiemmissa ratkaisuihin hylätty.
53. Väitteet Ojalan vastaan on lainvoimaisesti hylätty myös Oulun käräjäoikeuden riita-asioissa L 19/15782 ja L 19/22639 (Oulun käräjäoikeus 2.4.2020, Rovaniemen hovioikeus 12.6.2020 ja korkein oikeus 7.10.2020).
54. Asianajaja Harri Ojala on ollut esteetön laatimaan muistiot kunnanhallituksen 14.11.2022 käsittelemissä oikaisuvaatimusasioissa. Asianajaja Ojala on esteetön toimimaan Muhoksen kunnan avustajana myös tässä valitusasiassa. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua esteellisyyttä ei ole.
55. Muhoksen kunnan lausunto 31.1.2023 hallinto-oikeudelle on kunnan lausunto, joka hallinto-oikeuden tulee ottaa huomioon asiaa ratkaistessaan. Kunnanhallitus on päättänyt lausunnon antamisesta ja sisällöstä (31.1.2023 § 32).
56. Syvävirta ei ole esteellinen edustamaan kuntaa riitaoikeudenkäynneissä. Vastaselityksessä Syvävirran esteellisyydestä esitetyt väitteet ja väitteiden perusteet (vastaselitys s. 16, kohdat 90-93) ovat virheellisiä ja asiaan vaikuttamattomia.

2.8. Oikeudenkäyntikulut

57. Maaninka lakimiehenä ja kunta-alan kokemusta omaavana tietää ko. valituksensa ja vaatimustensa ilmeisestä perusteettomuudesta. Käsillä on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 3 momentin tarkoittamaan tilanteeseen rinnastuva tilanne, jossa yksityinen henkilö esittää ilmeisen perusteettoman vaatimuksen julkisyhteisöä vastaan hallintolainkäyttötuomioistuimessa.
58. Asia ei ole oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla oikeudellisesti epäselvä. Osapuolten toiminnan näkökulmasta arvioituna Maaninka on tehnyt turhan muutoksenhaun. Tämä asia ei ole myöskään merkityksellinen Maaningalle. Valituksella Maaninka pyrkii vaikuttamaan kunnan asemaan mainituissa riita-asioissa käräjäoikeudessa, mikä ei ole hallintolainkäyttötuomioistuimen toiminnan tarkoitukseen kuuluvaa.
59. Ei ole myöskään kohtuutonta, että hallinto-oikeus velvoittaa Maaningan korvaamaan Muhoksen kunnan oikeudenkäyntikulut ko. asiassa.

Oulussa, kesäkuun 7. päivänä 2023

Harri Ojala
asianajaja, Oulu